

Vernisage

Ton ter Linden

Ton ter Linden, *Rozen en kristal*.
Foto Gerrit Tabak.

Hoewel hij internationale roem heeft vergaard door de tuinen, die hij in zijn woonplaats Ruinen voor het publiek openstelt, is en blijft hij in hart en nieren kunstschilder. Zijn bloemenarrangementen en landschappen zijn zeker niet rangschikken onder minutieuze verslaggeving van de natuur. Voor hem is vorm ondergeschikt aan de sfeer en uitstraling van zijn onderwerpen. Pas als hij het wezenlijke van de werkelijkheid heeft kunnen weergeven zal hij zich als kunstenaar voldaan voelen.

Voorliefde voor aquarel en pastel

Het werken met waterverf of pastel heeft zijn voorkeur. Deze verssoorten appeleren aan zijn behoefte zoveel mogelijk licht in een schilderij te laten zien. Omdat de kracht van het licht sterk aan wisseling onderhevig is moet zo'n werkstuk dan ook in één zitting klaar zijn. En juist dat maakt dat aquarelleren voor hem de meest uitdagende vorm van schilderen is. Het eist zowel een snelle trefzekerheid als een grote mate van geduld en zelfbeheersing.

'Ik moet bij iedere penseelstreek de vochtigheidsgraad en daarmee de mate van uitvloeien van de verf en de intensiteit van de kleur bepalen. Het houdt ook in dat er momenten zijn waarop ik het papier weer iets moet laten drogen voor ik verder kan werken. Dat zijn de momenten waarop ik mijn spontaniteit in toom moet houden door zelfbeheersing. Juist het zoeken naar een evenwicht tussen deze tegengestelde eigenschappen levert mij een ongelofelijke creatieve spanning op.'

De sfeer van zijn onderwerpen bepaalt zijn penseelvoering. Een fijnzinnige uitstraling geeft hij weer met een lichte, dansende toets. Een krachtige structuur wordt neergezet met een verrassend brede, sterke strek.

SCHILDER VAN HET LICHT

Hanne Carnegieier

Ton ter Linden werd in Amsterdam geboren. Omdat hij zich al heel jong tot de natuur voelde aangetrokken bracht hij zijn jeugd min of meer door in het Vondelpark. Geen wonder dat hij als kunstschilder sterk geboeid werd door het impressionisme, waarin de beleving en het weergeven van de natuur een grote rol speelt. Vooral het werk van Cézanne en Kees Verwey heeft zijn bewondering.

Ton ter Linden, *Beket in blauw*. Foto Gerrit Tabak.

Compositie

Kenmerkend voor Ton ter Linden's aquarellen van arrangementen met bloemen is dat het altijd uitsnede's van de werkelijkheid zijn. In zijn composities staat het boeket staat niet los in de ruimte binnen de lijst maar lijkt er buiten verder te gaan. Er blijft een mogelijkheid tot gissen, tot een eigen interpretatie over dat wat er meer is dan wat de schilder laat zien. Het geeft een extra spanning, die de kijker onbewust langer geboeid houdt.

Licht is het belangrijkste

Licht kent evenals schaduw een buitengewoon groot scala van intensiteit en voor Ton ter Linden is het licht in een schilderij het belangrijkste.

'Je kunt het niet schilderen. Het witte papier is het licht en op de plek waar ik het wil vangen laat ik het ongemeoid. Zo werk ik ook altijd vanuit het licht naar het donker toe.'

Hij plaatst zijn arrangementen altijd zo dat het licht van achteren komt. Het speelt er doorheen en maakt de schakeringen van de kleuren vloeiend en transparant. Het geeft zijn aquarellen de kenmerkende levendigheid en warmte. Zijn liefde voor het licht inspireert hem ook tot veelvuldig gebruik van glas en kristal.

De weergave van de glans en de doorzichtige weerschijn van kleur uit de omgeving is een boeiend gegeven in zijn werk.

Binnen of buiten

Arrangementen van bloemen schildert hij binnenshuis. Buiten vindt hij het licht te fel vindt waardoor er veel minder nuances te zien zijn. De intimiteit die tussen hem en het boeket ontstaat versterkt de concentratie, die hij nodig heeft om de intensiteit van licht en kleur te kunnen weergeven. In zijn landschappen proef je zijn grote verbondenheid met de natuur.

Zijn keuze voor de meer tere verssoorten zorgt allermindst voor weekheid en sentiment in zijn schilderijen. Hij schildert de ziel van bloemen of het wezen van een landschap en toont met groot respect de kracht van zijn natuurlijke onderwerpen.

Als schilder is hij ooit gaan tuintieren. Die hobby heeft hem volkomen overspoeld en neemt bijna al zijn tijd in beslag. Maar het bloed kruipert waar het niet gaan kan en hij kan het verlangen naar het schilderen steeds moeilijker bedwingen.

Hoe groot de waardering voor zijn tuinoetwerpen en zijn eigen tuinen ook is, het schilderen blijft zijn uitgangspunt en zijn persoonlijke doel. □